

Nostalgia-rik gabe berriro hasi

Aldaketak beti beldurtzen du, batez ere gure esperientziak indartsuak eta atsegingarriak izan direnean. Bizitzako etapa guztietan esperientzatzen dugu, gure ikasketetan eta lanean, errealitate politiko, sozial eta antolatzaile guztietan, batez ere galdu nahi ez ditugun erantzukizun-rolak bizi ditugunean.

Esperientzia batzuk inoiz ez amaitzea gustatuko litzaiguke. Baina hau engainagarria da. "Esperientzia egiazko eta ederretan" irauteak ez digu bizitza biziartzen, bizitza bera aldaketa baita, eta dinamika horrek egiten du liluragarri, baita mingarria denean ere.

Oso ondo azaldu zuen hori Cicely Saunders-ek, zainketa aringarri modernoaren lehen ospitalearen sortzaileak. Emakume aparta, erizain, gizarte-langile eta mediku gisa, beren unerik zailenetan dauden pertsonak zaintzeko modu berri bat "asmatu" zuena. Bere ustez, esperientzia errealean denbora sakontasunez egin dena da, iraupenez egin dena baino. "Badirudi harreman errealean orduak une batean igarotzen direla, eta egun aspergarriak, berriz, badirudi ez direla inoiz pasatzen. Baina urteen poderioz, benetako orduak betiko inprimatuta geratzen dira, alferrikako egunak ezerezean geratzen dira"¹.

Benetako une horiek -baita oinazean eta ilunpean bizi direnean ere-, agian harriduraz eta zirraraz, bake sakoneko eta argizko abagunetan eralda daitezke. Pasarte hauek, batez ere besteekin bene-benetako harremanez lagunduta daudenean, bidean aurkitzen ditugun zailtasun, frogak, sufrimendu eta nekeei aurre egiteko laguntza eta indarra eman diezagukete. Berriz ere beldurrik gabe hasiera bultzatzen gaituzte, datorkigunari ausardiaz aurre eginez, bestearen bila joanez eta inguratzen gaituen gizateriaren oinazeak hartuz; aldi berean, jokoan jarritz, falta den lekura, guk geuk bizi izan dugun argi eta bake hori eramateko nahiarekin.

Dietrich Bonhoefferrek esaten zuen: "*Galdutako denbora bizi gabeko denbora litzateke, maitasuna eman ez dugun denbora*"².

Galdutako denbora bizi gabeko denbora litzateke, maitatuko ez genukeen denbora.

Zer gertatzen da benetako esperientzia horiek desagertzen direla dirudienean eta jada hor ez daudenean? Esperientziari eta sustraiei balioa kentzen al die horrek? Inola ere ez. Memoriaren balioa giza aurrerapenaren funtsa da. Gainera, George Santayana filosofoak dioen bezala, "*iragana gogoratzen ez duena hura errepikatzen kondenatuta dago*".

Izan ziren gu baino lehenago beren bizitzak gure askatasun eta zoriontasunagatik xahutu zituztenak. Gure bizitza pertsonala eta gure taldeen bizitza oinarritu duten esperientzietara itzultzeko gai izan behar dugu, beti berriro hasteko indarra izateko, baita zalantza, hauskortasun eta neke garaietan ere.

¹ Cicely Saunders. Templeton Saria 1981

² Dietrich Bonhoeffer. "Resistencia y rendición" cartas y escritos desde la cárcel